

ODPOWIEDZI KOMISJI EUROPEJSKIEJ

NA SPRAWOZDANIE SPECJALNE
EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU
OBRAHUNKOWEGO

**Działania UE na rzecz zwalczania
nielegalnych połowów** – Niejednolite
stosowanie kontroli i sankcji przez państwa
członkowskie osłabia istniejące systemy kontroli

Spis treści

STRESZCZENIE (pkt I–V)	2
WSTĘP (pkt 1–23).....	3
ZAKRES KONTROLI I PODEJŚCIE KONTROLNE (pkt 24–26)	3
UWAGI (pkt 27–91).....	4
WNIOSKI I ZALECENIA (pkt 92–103).....	4
Zalecenie 1 – Monitorowanie, czy państwa członkowskie usprawniają swoje systemy kontroli służące zapobieganiu przywozowi nielegalnych produktów rybołówstwa i podejmują niezbędne działania.....	4
Zalecenie 2 – Zapewnienie, aby państwa członkowskie stosowały odstrasżające kary za nielegalne połowy.....	5

Niniejszy dokument zawiera odpowiedzi Komisji Europejskiej na uwagi zawarte w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, zgodnie z art. 259 [rozporządzenia finansowego](#). Jest on publikowany wraz ze sprawozdaniem specjalnym.

STRESZCZENIE (pkt I–V)

Wspólna odpowiedź Komisji na streszczenie

I. - IV.

Komisja z zadowoleniem przyjmuje tę kontrolę i wyływające z niej wnioski dotyczące unijnego systemu zwalczania nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (połowów NNN).

Połowy NNN stanowią problem globalny. Osłabiają one krajowe, regionalne i wielostronne wysiłki na rzecz ochrony zasobów rybnych i zarządzania nimi, a w konsekwencji hamują postępy na drodze do osiągnięcia celu, jakim jest długoterminowy zrównoważony charakter żywych zasobów morza. Poprzez zwalczanie połowów NNN społeczność światowa może osiągnąć większą zgodność z obowiązującymi zasadami i przepisami. Zwalczanie połowów NNN nie może jednak samo w sobie zapewnić zrównoważonego wykorzystania zasobów morskich, ponieważ wymaga to przede wszystkim przyjęcia skutecznych środków ochrony i zarządzania w odniesieniu do odpowiednich stad i ich ekosystemów. W związku z tym UE nadal działa we wszystkich regionalnych organizacjach ds. zarządzania rybołówstwem, których jest członkiem, oraz współpracuje z odpowiednimi państwami trzecimi, z którymi zawarła umowy dwustronne w celu ustanowienia takich środków, zgodnie z opiniami naukowymi, oraz w celu zapewnienia zgodności z tymi środkami przez floty UE i państw trzecich.

Unijne rozporządzenie w sprawie połowów NNN (rozporządzenie Rady (WE) nr 1005/2008) ma uniwersalny, przejrzysty i niedyskryminujący zakres. Celem unijnego systemu świadectw połowowych jest zapewnienie, aby produkty rybołówstwa uzyskane w wyniku połowów NNN na całym świecie nie mogły być wprowadzane na rynek Unii. Rozporządzenie w sprawie połowów NNN upoważnia również Komisję Europejską do wskazania państw, które nie współpracują w walce z połowami NNN. Stanowi to okazję do dialogu między Komisją Europejską a państwami trzecimi w celu zapewnienia, aby wszystkie państwa przestrzegały swoich międzynarodowych zobowiązań w zakresie zwalczania połowów NNN. Dialogi te stwarzają wyjątkowe możliwości współpracy i promowania przestrzegania przepisów w zakresie rybołówstwa i zarządzania nim na całym świecie.

Unijny system kontroli rybołówstwa wymaga od państw członkowskich nakładania skutecznych, proporcjonalnych i odstrasżających kar za wszelkie poważne naruszenia przepisów wspólnej polityki rybołówstwa. Chociaż najpoważniejsze naruszenia prowadzą do nałożenia sankcji, między państwami członkowskimi istnieją znaczne różnice pod względem rodzaju i poziomu sankcji nakładanych za podobne poważne naruszenia, a także stosowania innych środków dodatkowych. Sytuacja ta ma praktyczny skutek w postaci osłabienia ogólnej kontroli rybołówstwa przez, między innymi, pozbawienie tych sankcji ich skutecznego i odstrasżającego charakteru, a jednocześnie negatywnie wpływa na rozwój równych warunków działania i kultury przestrzegania przepisów w Unii. Przyczynia się to również do zwiększenia ryzyka połowów NNN.

Komisja zauważa, że wiele niedociągnięć stwierdzonych przez ETO jak i jego zaleceń dotyczy głównie wdrażania kontroli i sankcji na szczeblu państw członkowskich. Chociaż Komisja uruchomiła niedawno postępowanie w ramach EU-Pilot przeciwko poszczególnym państwom członkowskim, aby wyeliminować ewentualne konkretne niedociągnięcia w ich systemach kontroli i sankcji, to państwa członkowskie są odpowiedzialne za prawidłowe stosowanie unijnego systemu kontroli rybołówstwa, tak by zapewnić zgodność ze wspólną polityką rybołówstwa, jak stwierdził również ETO w pkt 64.

Aby stworzyć równe warunki działania i wyeliminować uchybienia, w tym uchybienia stwierdzone przez ETO w ramach tej (i poprzedniej) kontroli, Komisja zaproponowała w 2018 r. (COM/2018/368 final) szereg zmian w obowiązujących przepisach, które są obecnie przedmiotem negocjacji z Parlamentem Europejskim i Radą. Wniosek ma na celu między innymi poprawę harmonizacji systemów sankcji państw członkowskich, w szczególności w przypadku poważnych naruszeń. Obejmuje to automatyczną kwalifikację niektórych naruszeń jako poważne, bardziej zharmonizowane kryteria określania wagi innych naruszeń oraz ustanowienie znormalizowanych minimalnych i maksymalnych poziomów sankcji za poważne naruszenia.

Przyjęcie przez współprawodawców UE wniosku Komisji z 2018 r. w sprawie przeglądu unijnego systemu kontroli rybołówstwa pomogłoby Komisji podjąć działania następcze w związku z kilkoma uchybieniami na szczeblu państw członkowskich wskazanymi przez ETO w kontekście tej kontroli, w tym obowiązkowym stosowaniem cyfrowego systemu informatycznego CATCH, który zharmonizowałby zarządzanie ryzykiem w obszarze certyfikacji połowów, a także bardziej skutecznym i zharmonizowanym systemem sankcji.

V. Komisja przyjmuje oba zalecenia w odniesieniu do obecnie obowiązujących ram prawnych w granicach swojej roli i zakresu działania.

WSTĘP (pkt 1–23)

Odpowiedzi Komisji:

10. Komisja jest zdania, że zwalczanie połowów NNN nie może jednak samo w sobie zapewnić zrównoważonego wykorzystania zasobów morskich, ponieważ wymaga to przede wszystkim przyjęcia skutecznych środków ochrony i zarządzania w odniesieniu do odpowiednich stad i ich ekosystemów. W związku z tym niezrównoważone połowy nie są tożsame z połowami NNN. W związku z tym zakończenie połowów NNN nie jest tożsame z zakończeniem niezrównoważonych połowów.

14. Rozporządzenie w sprawie połowów NNN obejmuje nie tylko przywóz produktów rybołówstwa. Pociąga również za sobą obowiązki dla państw członkowskich nie tylko w odniesieniu do przywozu, ale również wyładunków dokonywanych przez statki i obywateli państw trzecich, a także wykazu statków NNN i systemu dialogu z państwami trzecimi w celu poprawy globalnej walki z połowami NNN. Rozporządzenie w sprawie kontroli rybołówstwa obejmuje również zgodność statków państw trzecich prowadzących połowy na wodach UE oraz zgodność operatorów w łańcuchu dostaw.

ZAKRES KONTROLI I PODEJŚCIE KONTROLNE (pkt 24–26)

Brak odpowiedzi Komisji.

UWAGI (pkt 27–91)

Brak odpowiedzi Komisji.

WNIOSKI I ZALECENIA (pkt 92–103)

Odpowiedzi Komisji:

94. Komisja podziela opinię ETO, zgodnie z którą systemy kontroli służące zwalczaniu nielegalnych połowów są jedynie częściowo skuteczne, w związku z czym zaproponowała zmiany w swoim wniosku dotyczącym zmiany rozporządzenia w sprawie kontroli rybołówstwa.

98. Celem systemu kartek ostrzegawczych jest nie tylko zapobieganie wprowadzaniu do UE produktów rybołówstwa pochodzących z połowów NNN. Celem jest również promowanie wywiązywania się przez wszystkie państwa z ich zobowiązań międzynarodowych jako państwa bandery, państwa nadbrzeżnego, państwa portu lub państwa zbytu w zakresie zwalczania połowów NNN.

Zalecenie 1 – Monitorowanie, czy państwa członkowskie usprawniają swoje systemy kontroli służące zapobieganiu przywozowi nielegalnych produktów rybołówstwa i podejmują niezbędne działania

1. LIT. A) Komisja przyjmuje to zalecenie.

Oprócz wprowadzenia w 2019 r. przez Komisję, na wniosek państw członkowskich, Parlamentu Europejskiego i organizacji pozarządowych, ogólnounijnego systemu informatycznego CATCH w celu monitorowania świadectw połowowych i ułatwienia procedur kontroli i weryfikacji, Komisja zaproponowała w ramach wniosku w sprawie przeglądu rozporządzenia w sprawie kontroli (COM(2018)368) podstawę prawną obowiązkowego stosowania systemu CATCH przez zainteresowane strony z UE (organy, importerów i operatorów). Komisja jest przekonana, że po przyjęciu przez Radę i Parlament Europejski podstawy prawnej obowiązkowego stosowania systemu CATCH przez unijne organy i unijnych operatorów, przyczyni się to do wdrożenia zalecenia.

W oczekiwaniu na przyjęcie proponowanego przeglądu rozporządzenia w sprawie kontroli od 2020 r. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, pracuje nad określaniem ryzyka i jednostronnymi rozwiązaniami informatycznymi w zakresie automatycznych ostrzeżeń o ryzyku i automatyzacji niektórych kontroli w kontekście systemu CATCH i będzie kontynuować te prace.

Komisja akceptuje termin realizacji wyznaczony na 2026 r., o ile Rada i Parlament Europejski przyjmą w odpowiednim czasie przed terminem realizacji podstawę prawną obowiązkowego stosowania CATCH przez zainteresowane strony, zaproponowanego przez Komisję we wniosku COM(2018)368 w sprawie zmiany rozporządzenia w sprawie kontroli, co pozostaje poza kontrolą Komisji.

1. LIT. B) Komisja przyjmuje to zalecenie w odniesieniu do obecnie obowiązujących ram prawnych.

W odniesieniu do jednolitego stosowania kryteriów określania ryzyka Komisja zgadza się z zaleceniem 1 lit. b) w zakresie, w jakim odnosi się ono do obecnej podstawy prawnej (art. 17 ust. 3 rozporządzenia w sprawie połowów NNN) przewidującej możliwość stosowania przez państwa członkowskie wspólnotowych lub krajowych kryteriów określania ryzyka.

Komisja wykorzystała już sprawozdania państw członkowskich na temat wdrażania rozporządzenia w sprawie połowów NNN, które należy przedkładać co dwa lata zgodnie z art. 55, aby wyeliminować oczywiste niedociągnięcia w jego wdrażaniu. Komisja wysłała pisma do państw członkowskich, w których wskazała obszary wymagające poprawy i wezwała do podjęcia działań w celu usunięcia tych uchybień.

1. LIT. C) Komisja przyjmuje to zalecenie w odniesieniu do obecnie obowiązujących ram prawnych.

Komisja dokonała już przeglądu kwestionariuszy stanowiących podstawę sprawozdań państw członkowskich przewidzianych w art. 55 rozporządzenia w sprawie połowów NNN za ostatni okres sprawozdawczy 2020–2021 i w razie potrzeby podejmie działania następcze wraz z państwami członkowskimi.

103. Komisja w pełni podziela obawy ETO dotyczące niejednolitego stosowania sankcji przez państwa członkowskie. W 2019 r., aby pogłębić wiedzę na temat systemów sankcji w państwach członkowskich, Komisja przeprowadziła badanie obejmujące dwadzieścia dwa państwa członkowskie, w którym wskazano poważne niedociągnięcia w stosowaniu sankcji oraz te dotyczące ich odstraszającego efektu. W celu dalszej analizy i wyeliminowania niedociągnięć wskazanych w badaniu służby Komisji uruchomią postępowanie w ramach EU-Pilot w odniesieniu do większości zainteresowanych państw członkowskich i oceniają sytuację w pozostałych państwach członkowskich, aby określić najodpowiedniejsze działania następcze.

Zalecenie 2 – Zapewnienie, aby państwa członkowskie stosowały odstraszające kary za nielegalne połowy

2 LIT. A), B) I C) Komisja przyjmuje zalecenie 2 lit. a), b) i c) w odniesieniu do obecnie obowiązujących ram prawnych (rozporządzenie w sprawie kontroli i rozporządzenie w sprawie połowów NNN) w granicach swojej roli i zakresu działania.

Jak wskazano w odpowiedzi na pkt 103 powyżej, Komisja w pełni podziela obawy ETO dotyczące niejednolitego, nieskutecznego lub nieodstraszającego stosowania sankcji. W związku z tym Komisja współpracuje – i będzie kontynuować współpracę – z państwami członkowskimi nad jednolitym i skutecznym stosowaniem odstraszających sankcji poprzez stałe kontrole i monitorowanie wszystkich elementów, o których mowa w zaleceniu 2 lit. a), b) i c), w kontekście działań następczych związanych z badaniem z 2019 r. Takie monitorowanie jest nierozdzielnie związane z działaniami następczymi w związku z zaleceniem 2 lit. d). Zob. w związku z tym również odpowiedź Komisji na zalecenie 2 lit. d).

W tym kontekście Komisja uruchomi postępowania w ramach EU-Pilot w odniesieniu do większości zainteresowanych państw członkowskich.

Należy również zauważyć, że we wniosku z 2018 r. dotyczącym zmienionego systemu kontroli rybołówstwa Komisja zaproponowała szereg zmian w obowiązującym prawodawstwie w celu poprawy harmonizacji systemów sankcji państw członkowskich, w szczególności w przypadku poważnych naruszeń. Obejmuje to bardziej zharmonizowane kryteria określania wagi naruszeń, automatyczną kwalifikację niektórych naruszeń jako poważne oraz ustanowienie znormalizowanych minimalnych i maksymalnych poziomów sankcji za poważne naruszenia. Treść i harmonogram przeglądu systemu kontroli rybołówstwa będą jednak zależały od wyniku trwających negocjacji z Parlamentem Europejskim i Radą, w szczególności w odniesieniu do minimalnych sankcji.

Komisja akceptuje termin realizacji wyznaczony na 2024 r.

Biorąc pod uwagę trwającą zwykłą procedurę ustawodawczą (zob. pkt powyżej) oraz złożoność sprawy, Komisja uważa, że ten termin realizacji może odnosić się jedynie do obowiązującego obecnie rozporządzenia w sprawie kontroli.

W tym względzie poziom harmonizacji, o którym mowa w zaleceniu 2 lit. c), może być ograniczony jedynie do tego, co jest możliwe zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2. LIT. D) Komisja przyjmuje to zalecenie.

Aby zaradzić stwierdzonym niedociągnięciom w systemach sankcji państw członkowskich i w zależności od wyników postępowań w ramach EU-Pilot, Komisja może być zmuszona do podjęcia na późniejszym etapie działań naprawczych w celu zapewnienia, aby systemy sankcji państw członkowskich były skuteczne, proporcjonalne i odstraszające oraz zapewniały równe warunki działania. Te działania naprawcze mogą obejmować plany działania, dochodzenia administracyjne lub postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

Zob. również odpowiedź Komisji na powyższe zalecenie 2 lit. a), b) i c) w odniesieniu do jej wniosku ustawodawczego, który ma zaradzić tym niedociągnięciom.

Komisja akceptuje termin realizacji zalecenia 2 lit. d) dotyczącego podjęcia działań takich jak plany działania. W przypadku gdy działania niezbędne do usunięcia niedociągnięć obejmują postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, potrzeba więcej czasu, w szczególności biorąc pod uwagę, że zalecenie dotyczy wszystkich państw członkowskich.